

Interview med Mikkel Leth Jespersen

Hvorfor skal vi have et nyt synteseværk om Danmarks byer i perioden 1550-1850?

Det er vigtigt at få samlet op på de seneste årtiers forskningsresultater. Værket skal vise både den samlede historie om, hvordan den urbane livsform har udviklet sig, og samtidig skildre de enkelte byers unikke historie. De nuancer, synes jeg, er vigtige.

Hvad er de vigtigste pointer fra dine kapitler?

Mine kapitler omhandler perioden 1550-1660, hvor København udvikledes som hovedstad. Den blev til en "rigtig" storby. Ved indgangen af perioden var alle de danske byer små, selvom vi ikke kan sige noget præcist om indbyggertal. Men ved udgangen af min periode – ved enevældens indførelse – var København en egentlig hovedstad, hvor kongen boede permanent og landet blev styret igennem den statslige administration. Det var en kæmpe forandring af samfundet i løbet af en godt hundredårig periode.

En anden vigtig pointe er fredeliggørelsen af byen. Byen gik fra at være et sted med høje drabsfrekvenser og udbredt vold til at være et relativt fredeligt sted at befinde sig i slutningen af 1600-tallet.

Hvad synes du har været den største udfordring ved at skrive dit bidrag til det kommende synteseværk?

Jeg kan nævne to ting. For det første har det været en udfordring at definere landets grænser indenfor min periode. Danmark hang sammen med hertugdømmerne Slesvig-Holsten, men de havde alligevel en anden status i forhold til kongemagten, end kongeriget Danmark havde. Det var samtidig også i denne periode, at Danmark mistede de sydsvenske provinser Skåne, Halland og Blekinge. I hvor høj grad bør disse byer inddrages i en historie

om Danmarks byer? Det er ikke nødvendigvis ligetil. For det andet har det været svært at få alle byer repræsenteret i bogen og være sikker på, at der kommer eksem-

pler med fra hele landet. Det er klart, at København fylder meget, da den havde så stor betydning igennem hele perioden. Af den grund fylder byer som Thisted og Hobro måske mindre, men det er samtidig også vigtigt at få beskrevet, hvad den lille by var. For det er klart, at den store og den mindre by var to meget forskellige samfund.

Hvordan udvælger man så byerne i hvert kapitel?

Jeg har beskæftiget mig en del med de sønderjyske byers historie, så dem har jeg naturligvis sørget for at inddrage. Det har derfor været nemt at få dækket denne region. Men ellers er det jo med at finde de gode eksempler. Hvilke byer afspejlede typiske byhistoriske fænomener? Nogle gange har det været mere tilfældigt, at jeg er faldet over en interessant eller repræsentativ historie fra en enkelt by. Andre gange har en by været særlig beskrevet i litteraturen.

Hvis du fik lov til at skrive 100 sider mere, hvad ville du så skrive om i det her værk?

Jeg ville først og fremmest prøve at få flere eksempler med og få udvidet beskrivelsen af byerne. Jeg ville gerne have beskrevet nogle af periodens udviklingstræk mere udførligt og på den måde bedre have inddraget alle småbyerne rundt omkring. Men bogen ville i så fald blive for lang. Jeg synes

da heller ikke, at der er væsentlige emner, som vi ikke har beskrevet. Vi er kommet godt rundt.

Hvad har overrasket dig mest ved at læse de andres bidrag?

Jakob Ørnbjerg og jeg har jo skrevet om den samme periode, men Jakobs evne til at kende kil-dematerialet og de gode historier har virkelig imponeret mig. Hvis jeg havde et emne, jeg skulle have beskrevet, havde Jakob altid et godt eksempel – ofte med udgangspunkt i det nordjyske. For eksempel har han skrevet en virkelig spændende artikel om en bøddel i Aalborg, som jeg har benyttet mig af.

Jørgen Mikkelsens enormt store overblik over perioden både tematisk, litteraturmæssigt og den byhistoriske forskning har også imponeret mig. Det har selvfølgelig været en kæmpe gevinst for værket.

Hvad har været det bedste ved at være med til at skrive bogen?

Man lærer jo altid noget fagligt ved at sætte sig op i helikopteren og se hele den store, samlede byhistorie fra oven. Naturligvis har jeg tænkt mange af tankerne før. Dog har muligheden for virkelig at fordybe mig helt klart betydet, at der er opstået nye erkendelser undervejs.

Samtidig synes jeg også, at vi har haft et fantastisk samarbejde – både i forfattergruppen og i forhold til redaktionen. Folk har leveret, og der er kommet god feedback. Det vil jeg helt sikkert tage med videre.

Hvad har du på tegnebrættet de kommende år?

Den næste udgivelse jeg skal bidrage til, handler om sociale eliter i Sønderjylland. Jeg skal skrive om det slesvig-holstenske ridderskab fra omkring 1500 til op i 1800-tallet. Det er ikke så byhistorisk, men det ligger inden for den samme periode, som jeg har beskæftiget mig med her.